

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput IV. Homo novus, dum suspicit dotes gloriosi corporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

Præcedat nostrum ad cœlum desiderium, antequam eo inseratur anima: ad illud Regnum prius avidi anhelemus, quàm beati intremus: ut illud, quod tantâ cupiditate desideramus, totâ æternitate possideamus.

CAPUT IV.

Homo novus, dum suspicit dotes gloriosæ corporis, despicit suum corpus.

[a] Hætenus Cœli Empyreï amœnitatem, magnitudinẽ, splendorem fuimus contemplati; superest modò, ut ad ipsos cœlites, qui locum illum æternum incolent, sermonem convertamus. Sumemus exordium à corpore Beatorum: deinde gradum faciemus ad Animam. Quemadmodum ex duabus partibus conflatus est homo: alter, quâ nihil humilius corpore; altera, quâ nil dignius Animâ? ita utraque gloriam in cœlo, gaudiumque suum participabit. Sed quid commercii fœtidæ, & putidæ carni, & in stercorebus desideriorum suorum

P 7

com-

a *Quatuor dotes corporis.*

computrescenti, cum sanctuario cœ-
 lorum? Caro, quæ in stabulo palo al-
 ligari debebat; ecce quomodo inter
 Angelos Dei invenitur? sine, ô Domi-
 ne, pulverem in pulvere; non enim
 decet sanctuarium tuum; terram su-
 per cœlos elevari. Sed qui dixit: [a]
*Benedicam Ismaeli; augebo, & multi-
 plicabo eum valde; etiamsi filius ancilla
 sit;* Idem quoque volet ostendere be-
 nevolentiam, & favorem suum erga
 corpora Sanctorum, propter commu-
 nionem quam habent cum animabus.
 Voluit enim, ut quæ jugum pariter
 cum animabus portârunt; gloriam
 quoque, & felicitatem participant.
 Hoc est, quod innuit Per Prophetam:
 [b] *Duplicia possidebunt in terra sua;*
 gloriam scilicet corporis, & animæ. I-
 bi enim denarius dabitur mercena-
 rio; stipendium militi; torques vi-
 ctori; brævium comprehensori; ami-
 co dona: hæreditas filio; sponso nu-
 ptialia. Hæc inter erunt quatuor
 corporis dotes; claritas, impassibili-
 tas,

a Gen. 17.20. b Psal. 61.7.

tas, agilitas, subtilitas. Ordiamur à prima. Hic observandum, ut doctem illam probè intelligamus; duplici sensu aliquid dici clarum; vel quia pervium est: ita vitrum dicitur clarum, & aqua; aut quia lucidum: sic stella dicitur clara. Corpora Beatorum utroque modo erunt clara, id est, pervia, & lucida. Pervia; sicut ait Gregorius: *Beatorum civium corpora sibi invicem, & claritate fulgent, & puritate translucent; ita quod uniuscujusque mentem ab alterius oculis, membrorum corpulentia abscondet; sed patebit omnium oculis, ipsa etiam corporis harmonia. Sicque unusquisque erit conspicibilis alteri; sicut nunc non potest esse conspicibilis sibi ipsi: sic ipse.* Itaque præterquam quod exterior pulchritudo corporis rara, & eximia futura sit; ipsa interior, multis hanc partibus superabit, utque ab omnibus conspiciatur, corpus erit diaphanum; sit ut nulla sit futura in corpore vena, nervus, arteria, cartilago, tendo, fibra nulla: cujus pulchri-

chri-

chritudo, & symmetria singulorum oculis non fit futura conspicua, & spectabilis. Secundò; erunt non tantum pervia, sed lucida, & clara. Patet id clarissimè è verbis Christi: [a] *Fulgurunt Justi; sicut Sol in regno Patris mei.* Illa autè claritas ab animæ gloriâ promanabit, quæ in corpus ipsum redundabit; adeò ut ipsum lucidum, splendidum, & rutilans redditurum sit. Ecquid erit illud gaudium, tot soles uno in loco collectos intueri? si enim vel unicus Sol, tanto intervallo à terrâ remotus, & nunquam quiescens, tanto perè hominum & recreet oculos, & exhilaret animos, dum splendorem emittit; quantum Deus bone, gaudium erit, millenos, & decies millenos Soles, oculis vicinos contueri! Tanta erit hæc corporum Gloriosorum claritas, ut quidam Theologi dicere non sint veriti; unius tantum corporis Gloriosi splendoret, si de cœlis in terram descenderet, Solem, & stellas ofuscandas, lumenque amissuras. Hæc
clari-

a Marc. 13.

claritas erit veluti vestis toti corpori: sed vestis, quam nec Seres texunt, nec Tirii inficiunt: vestis, quovis auro intexto, & bombycino elaborato elegantior. Si corporis gloriosi oculis vestris, vel tenuis aspectus occurreret: mihi credite, tantam amoris flammam illa pulchritudo excitaret, ut nil aliud, vel agere, vel spectare liberet, toti præ gaudio, & stupore in eo spectaculo defixi teneremini? Una esset omnium vox, quæ Petri in monte Thabor: *Bonum est nos hic esse.* Secunda dos, est immortalis impassibilitas, vel impassibilis immortalitas. Itaque corpus gloriosum erit immune ab omni malo quantum ad actum, & quantum ad potentiam. Quantum ad actum; quia nulla corruptio, nulla deformitas, nulla infirmitas, debilitas, vel defectus remanebit in eis. Quantum ad potentiam; quia non poterunt aliquid pati, quod sit eis molestum, vel quod in minimo eos possit lædere. Nam fortior non patitur ab imbecilliori. Jam verò nulla Sanctorum corporibus fortior a,

tiora, aut violentiora reperire est: ergò nec minimum quid patientur. De horum autem robore, hoc Apostoli ad Corinthios habemus testimonium: *Sanabitur in corruptione; resurget in incorruptione.* [a] Item illud B. Anselmi, qui ait: *Sanctos in cælo robore Hercules, & Sampsones, superaturos.* [b] tantumque eorum robur & virtutem fore, ut horum minimus, universam hanc mundi machinam concutere, & instar pilæ, loco movere posset. Gloriabatur olim Archimedes se, si pedem extra mundi limites ponere posset; altero terram, quasi globum propulsaturum. Inanis hæc quædam præsumptio fuit: in Sanctis tamen hoc locum habet, quibus vasta hæc orbis machina instar pilæ fit. Cum igitur tanta Sanctorum corporum vis sit & potentia; quid illis nocere queat? si nil illis nocere potest: ergò impossibilia sunt. [c] *Itaque non ampli-*

413

a 1. Corinth. 15. b de similib. c Apoc. 6.

plius esurient, neque sitient; neque cadet
super eos Sol, nec ullus aestus. Et rursus:
Non erit luctus, neque clamor, sed nec
ullus dolor, quia priora transierunt. Imò
mediis in flammis non ardebunt, in aquis
non mergentur, nulla machæra Carnificis poterit
illis caput tollere: nulla manus Tyranni poterit
vel pilum capiti eripere. Nullam amplius
habet potestatem in pedes podagra, in manus
chiragra, in pectus asthma, in ventrem cholica:
Vigor corporis nullo unquam morbo marcescet;
sanitas erit integra, & perfecta, pulchritudo
semper florida, & vivida, nulli corruptioni
obnoxia. Præter impassibilitatem hanc, & ab
omni mutatione exemptionem, pollebunt:
corpora subtilitate quâdam incredibili; cuius
ope, & adminiculo, quocunque locorum ingredi-
entur, & egredientur; quin & januas
violenter, sine ullâ tamen vi perfringent,
muros penetrabunt, cœlos pertransibunt,
nulloque impediante instar spirituum, radio-
rum-

rumque solarium , vitreas fenestras
 perradiantium , per omnia sese inge-
 rent. Patet id ex verbis Pauli: *Semi-*
natur corpus animale ; surget corpus spi-
ritale ; quia à spiritibus & Angelis, quo
 ad subtilitatem nil differet. Ultima
 dos est, quæ communi nomine agili-
 tas appellatur : per quam tantâ in cor-
 pus Anima potestate donabitur , ut il-
 lud ab uno loco , in alium movere ;
 imò uno momento è cœlo , in terram
 descendere ; ab uno mundi cardine
 discurrere in alterum possint sine ullâ
 defatigatione , aut labore. Elici hoc è
 verbis D. Pauli potest : *Seminantur in*
infirmitate : surgent in virtute : Et ra-
 tio planè convincit , fore hujusmodi
 corpora ; Nam tarditas , & mora ini-
 mica sunt spiritui ; atque gloriosa cor-
 pora , quasi spiritus erunt : ac ideò a-
 gilia & levia. Pluribus , hæc celeritas
 è sacrae scripturae locis adstrui potest ;
 quæ Animarum motum rebus levif-
 simis , & moveri facillimis compa-
 rat. Sapiens eam scintillis comparat :

[a] *Sicut scintilla in arundineto discurrent.* [b] Ezechiel, fulguri; idque in anigmate rotæ, quæ à spiritu impellitur: *Ibant, & revertebantur instar fulguris.* Isaias, avibus, per aëra volantibus: [c] *Assument pennas, sicut aquila; current, & non laborabunt, volabunt & non deficient.* O delicias incredibiles! ignem celeritate, aves velocitate, fulminis alas levitate antevertere. At ne hoc vobis incredibile videatur; similitudine quâdam notius faciam: scenim Cursores illi cœlestes, quos Aristoteles intelligentias, nos sanctiori nomine Angelos appellamus: ad planetarum, orbiumque cœlestium motum, directionemque destinati, viginti quatuor horarum spatio totum orbem obambulent; adeò ut singulis horis, viginti sex passuum millia conficiant; an non credemus gloriosas illas animas, naturales illas, & internas corporum suorum motrices, celeriorrem adhuc ipsis motum impeturas? Ab uno, scilicet, polo, in alterum, eadem

a Sap. 3. b Ezech. 1. c Isa. 4.

dem transferendo; unicoque momento ab uno mundi cardine, in alium devehendo? Angelus, qui Abacuc Prophetam in Babylonem [a] è Judæa, quæ quingentorum passuum millibus à se invicem distabant, cæsarie apprehensum, unico momento transvexit, hujusce meæ sententiæ testis, & suffragator erit. Si enim hoc ipse in alterius corpore; quid non Animam in proprium, facturam credendum est? si in corpore adhuc mortali, spisso, crasso, patibili, hoc ille potuit; quid porro hæc Angelis par in gloria, in proprio, & quidem glorioso, beato, spirituali, Divino, faciet? Longius adhuc procedit S. Augustinus, ait namque tantam horum corporum agilitatem fore; ut ipsum Animæ velle, & cogitationem quodammodo præventura sit: [b] *Ubi volet spiritus; ibi erit & corpus.* At tamen celeres spiritus, & Animæ motus sunt; ut unico instanti, & desiderio cœlum adeat, &

In-

a Dan. 14. b L. 22. de Civit.

Inferos ; cogitatione Antipodes , spe quoque & ambitione ad columnas usque. Herculeas pertingat , & ubique locorum imaginando peregrinetur. Cùm igitur corpus, eâdem quâ spiritus celeritate, movendum sit , ut Augustinus sensit: credere profectò oportet, magnam ejus celeritatem, & agilitatem fore. Hæc erunt illa exquisita Beatorum decora, quibus corpus donabitur. Quis hæc animo volvens, corpus suum volet impudiciâ contaminare ? quis ei lenocinabitur indulgendo ? Quis non viriliter omnia carnis blandimenta respuat , si cogitet idem aliquando ad tantam gloriam evehendû ? ut loco putredinis, claritas; loco cinerum; gemmæ, loco ægritudinum sanitas, loco brevissimi temporis, æternitas, loco tenebrarum, splendor, loco calamitatum & ærumnarum, felicitas, & gloria, veraque beatitudo successura sint ? Ô beata conditio ! quæ adumbrari quidem , non plene exprimi , aut repræsentari aliquâ, quæ in terris habetur , excellentiâ

-jod

possit ! ô nimia filiorum Adam, & filiarum Evæ cæcitas ! qui ad rerum periturarum comparationem, acquisitionemque, ad botrum uvarum, honoris cujusdam perfectionem, mulieris venustatem, domorum magnitudinem, commodorum desiderium, urbium opulentiam, Provinciarum ubertatem animantur : adeò verò negligentes, tepidi, atque inertes sunt, ut inclytas illas, de quibus differuimus, corporis dotes acquirant. Hirundines, ajunt, nidum suum nunquam ponere in pariete caduco, aut domo ruinam minitante ; & homines tam stolidi sunt, ut ibi & nidum, & quietem suam collocent, ubi cernunt omnia labefactanda, & repentino casu dejicienda, ut amatores suos opprimant, & involvant ? Quàm longè aliter facerent, si fabricam illam corporis sui, tot dotibus honestandam, solidis virtutibus firmarent. Nemo, ut plumbum possideat, aurum perdit. Nemo mavult arundine niti, quàm scipione eburneo. Nemo carbones eligit, &

the-

thesaurum contemnit. Nemo potius umbram captat, quàm prædam. Nemo optat magis venari ventos, quàm cervos. Nemo Regiam, marmoreamque domum negligit, ut possit habere casam, puerili ludo ex arenis ædificatam. Denique nemo pluris æstimat stillam, quàm fontem; guttam, quàm fluvium; granum, quàm acervum; punctum, quàm circulum. Et nos plumbeas has voluptates aureis illis deliciis; umbras has vanissimorum honorum, illis veris titulis, ventos istos, casas has, istas arenas, stillas, guttas, grana, puncta, certis illis, æternisque gaudiis, quæ ex corporis solius beatitudine, hauriemus, anteferemus? O, si & vana ista, & vera illa; ista fluxa, illa æterna seriò perpendere-remus! perspicuè profectò cerneremus, quàm exigui momenti sint omnia, quæ in terris tam ambitiosè amamus: imò quàm prorsus nihili facienda, si cum coelo, rebusque sempiternis comparentur. Quippe, quidquid fluxum est, transit; quidquid au-

Q

tem

tem transit, postquam transiit, perinde est, ac si nunquam extitisset. Idem enim restat post finem, quod fuit ante initium; ante initium nondum erat; post finem non amplius erit: Nil ergo erit. Eat igitur aliquis cum Salomone, & dicat: [a] *Vadam & affluam deliciis, & fruam bonis.* Mox alteram ejus cationem usurpabit, dicens: *Ecce vidi, quod hoc quoque esset vanitas.* Quare, etiamsi quis omnibus mundi voluptatibus perfundatur; & si cum Sardanapalo, in delitiis nateat; cum Cleopatra, in rosis & gemmis coenet, etsi omnibus titulis saluretur; omnibus honoribus afficiatur; omni gloria colatur: omnium vocibus, & sermonibus celebretur; supra omne Imperium & solium eyehatur, idque longo tempore, plurimisque annis: si tamen postea vel casu, vel fraude, aut violentiam hostium, vel ipsam morte cogatur hæc omnia deserere; nil supererit ex omnibus, quod eum delectet, aut quod sit loco emolumentum. *Quæ cogitatio,*
Bo-

a Eccl. 21.

Bononiæ , in primis ferè Dominicanì Ordinis initiis , Virum magnum , clarumque doctrinâ mirè perculit. [a] Cùm enim Reginaldus , unus ex præcipuis illius familiæ , magno hominum concursu , & approbatione, Verbum Dei prædicaret ; Monetus (sic enim ipse appellabatur) de industria illius congressum , & sermonem fugere consueverat , multum sibi ab eo metuens, tamen in Stephani Martyris natali , ad ejus Concionem , comitum importunitate pertactus , primis statim verbis captus est , cùm illam vocem exponeret : *Ecce video cælos apertos.* Ita enim differebat : nunc quidem cæli portas ad beatitudinem patere , ita ut quivis ingredi posset ; qui autem negligentes essent , & Deo cor suum clauderent , iis vicissim cælos claudi , ut deinde intrare non possint, nec pluribus opus fuit : statim enim corde immutato, qui ad eam horâ tam alienus fuerat à Religione , Religionis voluntatem concepit: finitâ Concione

Q 2

Regi-

a *Platus l. 3. c. 38.*

Reginaldum adiit, animum suum exposuit, eumque voti etiam vinculo confirmavit. Ecce, quisquis hæc legis, & ipse nunc dicere cum Protomartyre potes: *Ecce video cælos*. Video non oculis illis crassioribus corporis, sed acutioribus mentis: fide, quæ infusa est in fonte Baptismatis; *video cælos apertos*. Cuilibet jam cælum patet; nullus, dum spirat, spe intrandi excluditur. Contendite omnes intrare, antequam claudatur. Non intratur in Regnum gloriæ, nisi per januam pœnitentiæ. Non tenditur ad illud Regnum per viam latam superbiæ, luxuriæ, invidiæ, socordiæ, [a] sed per angustam Humilitatis, Paupertatis, Pudicitæ. Festinate, quoniam tempus breve est. Erit, quando cælum, quod nunc tibi patet, claudetur, nisi festines intrare, dum patet: audies, quod fatuæ illæ virgines: *Clausæ est janua*. Tunc dices, non ut Stephanus: *Ecce, video cælos apertos*; sed, *Ecce video cælos clausos*. Primo momento,

quo

a *Matth. 25.*

quo mors tibi claudit oculos , si Dei fueris inimicus, clauditur tibi cœlum: frustra tunc ex averni antro pulsabis suspiriis, gemitibus, ejulatibus ad fores cœli: audies triste illud; *Clausâ est janua.* Pulsa iterum post mille annorum myriades, post infinita sæculorum curricula; iterum audies: *Clausâ est janua.* Claudio & ego cum D. Bernardo. [a] *Quid ergo istud est negligentia? quid pigritia? imò, quid vecordia est, ut non crebris suspiriis & ferventissimâ affectione abrumpere hinc, & in illa tam felicia agmina jaculari animos studeamus?*

CAPUT V.

Homo novus, dum convertit oculos, ut videat Beatorum oculorum voluptatem, avertit oculos, ne videat vanitatem.

EXposuimus partem beatitudinis, quæ ex animâ redundat in corpus; dum quatuor ejus dotes exquisitissimas, quibus pollebit, explicavimus:

Q³

nunc

a Serm. 5. de omnib. his.